

FELELŐS SZERKESZTŐ: FODOR KÁROLY.

BAJAI

Megjelenik minden nap korán reggel

FRISS UJSÁG

ELŐFETÉSI ÁRA: Heti nap három óra 60 fillér. Vidékre postai küldéssel 1 óra 120 fillér. Előretértek díjazás szerint.

Miként értékesítsük hízott sertéseinket?

Nagy bajj hogy hízott sertéseinket alig és akkor is olcsó áron tudjuk értékesíteni s ez mind azért van, mert nincs kivételünk. A két piac Budapest-Ferencváros és Bécs a felhajtott hízott sertéseket nem képesek elfogyasztani. Németország pedig 1895 óta tartatja a magyar hízott sertések előtti védelem elzárta.

Az évi értékesítési viszonyok szomorúan megmutatják, hogy a felhajtás következtében az árak folyamatosan alább szállnak. Ha a statisztikai évkönyvet végig lapozzuk, ott találjuk, hogy 1896-ban sonkafélékből kivételünk 170,000 korona, behozatalunk ellenben 1,780,000 korona. Behozásfélékből kivételünk 329,000 korona, behozatalunk 438,000 korona, mérlegünk ezen két tételel passzív.

Friss hús és lócsi sertésfélékből behozatalunk 1,024,000 korona, kivételünk 6,900,000 korona, számlából behozatalunk 200,000 korona, kivételünk 3,390,000 korona. E két utóbbi tételrel mérlegünk aktív, de tekintete véve, hogy üzemszársági állam vagyunk, és két cikk révén a külföldbe mégis telemes öszszeggel szórunk.

Válgos tehát a fenti adatokból, hogy oly irányban kell hízott sertéseinket földolgozni, hogy azok mint sonka, fűszélt hús és kolbászok exportálhassanak, vagyis alakítsuk sonka, kolbász és fűszélt húsok földolgozó-telepekké.

Ily irányu telep már létesült is hazánkban egy nagyszámsú Szombathelyen 1898-ban.

Az igaz, hogy ezen telep is többszöröse hűségeseleg kiad, de ennek kizárólag a város intézőinek szűk látóköre az oka.

Válóságos fejős telének tekintik, annymennyben követveztván fejében 6000 boronát, fogyasztási adóiban 6000 hófontát szedeti be.

Ilyen úton és ilyen politikával ipart teremteni nem lehet.

Hogy így vállalat létesüljön első kelte, hogy úgy az állam, mint a város részéről a legnagyobb kedvezményekben részesüljön.

Az ipartelepítéshez nem elég a hatóság támogatása, hanem kell még egy öntudatos közgazdasági közvélemény is. De sajnos ilyen Magyarországon nincs. Egy parlament közbeszólással, a pártbajjal hetelig foglalkoznak a lapok, de közgazdasági ügyekről alig vagy ritkán vesznek tudomást.

Tekintve, hogy Németország elzárkózott a sertésfélével elől, türekedünk kell, hízott sertéseinket leült és földolgozott állapotban értékesíthessük. E célból egyesüljenek a Baján lévő sertésüzlelők és létesítsenek sertéshús értékesítő szövetkezetet, illetve beltéli társaságot. Ezzel egyrészt előrik azt, hogy a hízott sertéseket földolgozott állapotban sokkal jobban értékesíthessék és másrészt itt Baján új iparágat teremten, számos munkásnéznek adhatnak állandó kenyereket és szociálpolitikai szempontból fontos missiót teljesítsenek. Ezen esetben

hatóságunk és az állam sem fog elzárkózni az elől, hogy ezen ipartelepelt tőle telhetőleg hathatósan támogassa.

Rd. Zsd.

HELYI HIREK.

— Azok a toronyörök! A II. Baján a pontos időt akarja tudni, az igazodókat a bajai toronyörök után. Azok rendkívül pontos időmutatók. Tegnap például ugyanakkor; midőn a papok törvény fel tüzenyeget mutattak az óra, ugyanakkor a barátok pont tüzenyegvert. De ez még nem elég ám. A barátok örök kis vartatva kéremegyeret vert és mutatókat halmegyeret II. órák. Hát kérem, kell emel pontosabb idő mutató? Egyáltalán nem értünk azokkal együtt, akik temen az órákat tartják, hogy több figyelmet kéne a toronyörök felállítására. Dehogy, sőt csak lassú legyen, tovább is így, legalább nyújtsanak neki szorokozást, a megelőződt toronyörök. (Azt mondotta ugyanígy monostori atyái, hogy Baján megbolondulnak a toronyörök.)

— Fánymutatás. A kereskedő újkérvéle ezidő fásangj nagy mulatságot is idén február hó 1-én fogja megtartani. A mulatságon valószínűleg részt vesz egy Baján kedvelt és ismert nagy művésze is.

— A gyűlési választás. Rügyelőszombaton zajlott le az országgyűlési választás, amely alkalmammal ki jeltől állott egymással szemben. A szabálytlan párt jelöltje dr. Ploz Sándor igazságügyminiszter, a másik a Kossuth párté, Lányi Mór szabadtéri bankigazgató. A választás a legnagyobb rendben folyt le, eredmények végeredménye Ploz Sándor győzelme volt. (Ez a gyűlés és pedig Ploz Sándor kapott ezeket szavazatot, Lányi Mór 500-ot.) Itt említnék meg, hogy a kerületben Pataj Sándor szombati ügyvéd is volt egy napig jelölve, misnap azonban Lányi javára visszalépett.

— A kereskedő ifjak egylete mulatságán felhívte: Podányos Mór Bajai Barics Lajos Bajai, Kármácz Lipót Bajai, N. Koller József Keszthelyi, Steiner Jenőné Bajai, Hirschler Miksa Bajai, Ohler Gyula Bajai, G. J. Bajai, Balassa Henrik Bécs, I. J. Koroncz, Rude Ignác, Ors. Dev. Dezső Bécs, 2-2 koronát, Szalomsó Sándor — 50 fillert, N. — 60 fillert, Spitzer Ilás Guszár, Klabner Sándor Bajai és Rollberg Adolf Bajai 50—50 fillert, N. 40 fillert. A kereskedő ifjak egylete a felhívéseiket ezúton fejezi ki hálás köszönettel.

— Értékelés. Kisvárosi jellegünkől egyre jobban vezetünk ki. Mindig újabb és újabb intézmények létesülnek amelyek az életet könnyelműs teszik. Most például Aranyosi Samu helyközvetítő úgy van beosztva, hogy a családát a házhoz vezetik és ott mindig elő vannak jegyezve megfelelő személyekkel. Ez is haladás és bizonyára az általános család művelésének enyhíteni fog.

— Tázasás. Guttman Miksa szekéss kerekedett felőh hó 15-én vasárnap délután 3 órákor vezette először Schlein Etel kasszánzoni útr. Schön Józsefné leányt a helybeli izraelita templomban.

— Államsegély. Új Úr Palástás iparos és Korn Jakab kőfaragó iparos, az ipartelepelt előjárásomra újjan iparosok és kereskedelmi miniszteről. Ezen kérelmet a két iparosnak parológus adotta a szegedi kereskedelmi és iparminiszterhez, amely a kérelmet a miniszternek nevezten ajánlotta. A miniszter remélhetőleg helyet fog adni a kérelmeknek.

— A szabványt tanfolyamok. Az ipartelepelt előjárásait értékelte a ke-

reskedelmi miniszter a szegedi kereskedelmi és iparkamra útján, hogy Baján engedélyt a cipészipari és férfi ruha szabványt tanfolyamok. Az október mesetek részére a tiszti hetiditaj a kereskedelmi miniszter fűdözi. Bodó József budapesti szakintéző a bajai cipészipari szakintézőtől 1903. évi február hó 3. uyanne hó 28-áig, míg Csontos Imre budapesti szakintéző a férfi ruha szabványt tanfolyamot 1902-ik év március havában fogja megtartani az ipartelepelt által felajánlott helyiségekben. Ezen tanfolyamokra jelentkezők az ipartelepelt jegyzői hivatalban meg mindig felvételek és mintahogy ezen tanfolyamok elvégzése után kiképeztek meséket okkellel látattak el, különösen anyaguk ezen tanfolyamokhoz az az órálok iparosok, mint a segedekek figyelmébe.

Uj Aranyozó
Melyely bárki meletkezésen újja aranyozványt a n. elavult kóp is tükör rámat stb.
Kapható: **BAJÁN egyedül**
WAGENDLATT FERENCZ
Fenték kereskedelmében.
Környet szerelése épület.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Képviselőház. —

Budapest, dec. 16.

A képviselőház ma délelőlt 11 órákor prof Apponyi Albert elnöke alatt néhány percz tartó formális ülést tartott, melyen felolvasták a főrendiháznak átírását, mely szerint az Idegenforgalmi-vasútvizsgáló a főrendék minden módosítás nélkül elfogadták.

Az elnök ezután jelentette, hogy Ploz Sándor igazságügyminiszter benyújtotta rigyei mandátumát.

Ez után az ülés véget ért.

Karácsony előtti.

Közledek a karácsonyi Lázás igazgatóságát végre már aprja, nagyja az önművelet, melyben mindenkinek egyformán van része. Mindenkinek, akinek a sers kedve annyira, hogy magától és gyermekeikről a mindennapi szarok kégyernek til is tud gondoskodni. Hiszen ahány van egy pár fillégre, elviszi a játékosbátba és gyermekei részére öbörne váltja be.

Szegény és gazdag egyformán hordja hazá a karácsonyi ajándékot, rejtegeti a kisgyereket elől, a ki pedig nem vihet hazá semmit, de ugyanígyan semmit, az a feletti szomorúsággal igyekszik az utolsó pillanatig a kisgyerek elől elrejtetni.

A Grófsághoz táviratkozás.

London, dec. 16. A Router-ügynöknek jelentik St-Johnsból (Uj-Fundland), hogy Marconi, a ki ott kísérletek végez, azt jelenti, hogy csatlakoztatás és pontosan dítálatlan táviratkozás új megbeszélés jellek le. A post Erdőházi (Pannónia) és Budapesti az Állami Csoconak a-

New-York, dec. 15. A lapok azt jelentik St-Johnsból, hogy Marconi olyan felfedező-készleteket végezte lejárletit, a melynek drótvégei egy sárkány 400 lábnyi magasságba emelte.

Izgatással vadolt képviselő.

— Saját tudósítónktól. —
Budapest, dec. 16.

A kir. kuria I. választási tanácsa ma a verőb választás érvénytelenségét kérvé petícióval foglalkozott.

A választás év október hó 2-án folyt le és eredménye az volt, hogy Valasek János, öt nemzetiiségi programmal megvalósított képviselőnek — Szulovszky Gusztáv liberális párt jelölt ellen. Hozzberg Károly dr. és fűrsai nemzetiiségi igaztós és házias címen megmádatós a választást, kerve annak érvénytelenségét. A tanácsban Paisz Andor elnököt.

A tárgyalás elején a védő alakú kifogást emelt a kérvény ellen, mert nincsen benne felszámoló semmiféle bizonyíték.

A kuria a kifogásokat elvetette. Darányi Gyula dr., a kérvényezőket megalintalmazta ezután szóval ismerlet a kérvény tartalmát. Elmondja, hogy Valasek kersei a magyarság ellen gyűlölettel és megvetéssel dúzadó beszédekkel körbeállták a pánszláv szenvedélyeket. Izgattak a magyar háza, a magyar kormány és minden magyar intézmény ellen. De úgy tett maga Valasek is, aki — miután a hatóság kérelmében volt a foházgatót tőleket csillapítani — mind bátrabb lón. Krasznán tartott beszédében többek között így szól:

— A magyarok menjenek Ázsiába, ahonnan jöttek. Ott pedig minden úgy legyen, mint volt ezer évvel ezelőtt. E kijelentésben nyílt házadás van, a melyért a bírák eljárás folyamatosan van és a nyitrai törvények már kérelmezte a képviselőketől Valasek kudarát. Miután és Brezovcan anyján lázított a képviselő a hatóságai rendelkezés ellen.

Az új nyelvet, az utolsó kocsis nyelvet mondan elvonják. A magyar állam isok labban a töt gyerekek elbontának. Azonkívül a képviselő egy lázító röpíratot adott ki a nép között. Az erzsák és terrorizmus oly veszedelmes műveket öltött, hogy a más jelölt választói ki sem merik menni az utcára és így kénytelenek voltak a szavazástól elmaradni; sokak bizonyosítelára, hogy Valasekre szavaztak. Kört a kuria a védő, hogy rendezje el a bizonyítást, mely után aztán semmisítse meg a választást.

Paiszot István választásvédő belsmeri, hogy ha a kérvényben foházgatók igazak volnának, akkor a választást meg kell semmisíteni. Amő a kérvény előjött végig valóságos. Bemutatta Valasek programbeszédét, melynek egyik passzusa így szól: „Valljuk magyar hazánk egységét és függetlenségét.” Hogy ezzel a kijelentéssel hogy lehet összhangba hozni a támadók által foházott dőleket, nem tudja; de tanakult bizonyítást, hogy Valasek mindenkör a magyar állam egységét, osztatlanlanságát és függetlenségét hangoztatta.

Egyébként a programbeszédnél a foházgató is jelen volt és helyeselt az azon mondatokat. Ha lett volna házítás a beszédben, akkor a foházgatóról kellett volna Ázsiába küldeni, a miért nem tette meg kötelességet.

Ének: Fülkémek a vőő urat, hogy szenvedés vonathozásomtól tartózkodjak.

